

BLOGI

Suomalaisten pankkien lisääntynyt maksuvalmius on kasvattanut Suomen Pankin tasetta

13.10.2011 • BLOGI • MIKA PÖSÖ

Suomen Pankin taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 71,9 miljardia euroa. Tase oli peräti 40 miljardia euroa suurempi kuin heinäkuun lopussa. Mikä on kasvattanut Suomen Pankin tasetta näin voimakkaasti?

[Suomen Pankin tase Suomen Pankin verkkosivuilla.](#)

Lyhyt vastaus kysymykseen on Suomessa toimivien pankkien lisääntynyt maksuvalmius. Hyvästä maksuvalmiudesta kertovat Suomessa toimivien pankkien lisääntyneet talletukset Suomen Pankkiin.

Pankkien keskuspankkiin tekemät talletukset raportoidaan taseessa rahapoliittisiin operaatioihin liittyvinä velkoina. Käytännössä nämä velat tarkoittavat pankkien tekemiä talletuksia keskuspankkiin. Elo-syyskuussa Suomessa toimivat pankit lisäsivät Suomen Pankkiin tekemiään talletuksia yhteensä 43,3 miljardilla eurolla heinäkuun lopun tilanteeseen verrattuna.

Suomessa toimivat pankit tekivät talletuksia sekä ns. yötalletuksina (lisäys 25,7 miljardia euroa) että viikon mittaisina määräaikaistalletuksina (lisäys 17,7 miljardia euroa). Nämä talletukset ovat osa eurojärjestelmän välineistöä rahapolitiikan toteuttamiseen.

Suomessa toimivat pankit voivat tehdä keskuspankkitalletuksia vain Suomen Pankkiin. Jokainen euroalueen keskuspankki huolehtii samoin tavoin keskuspankkipalveluista oman alueensa pankeille, mutta ehdot tulee kaikissa euromaissa olla samat yhden ja yhteisen rahapolitiikan vuoksi.

Runsaat talletukset Suomen Pankkiin osoittavat, että Suomessa toimivilla pankeilla on keskimäärin runsaasti ylimääräistä likviditeettiä. Liikepankin kannalta ylimääräistä likviditeettiä on keskuspankkitalletukset, jotka ylittävät keskuspankin pankille asettaman vähimmäisvarantovelvoitteen. Tällai-

set talletukset ovat pankeille turvallisina ja luottokelpoisina tapa ylläpitää maksuvalmiutta. Maksuvalmiuden tärkeys on korostunut vallitsevissa epävarmoissa olosuhteissa niin taloudessa kuin pankkijärjestelmässä.

Mistä Suomessa toimivien pankkien ylimääräinen likviditeetti on peräisin? Se ei ole peräisin Suomen Pankista, sillä Suomessa toimivat pankit olivat ottaneet rahapoliittisia lainoja Suomen Pankista syyskuun lopun taseen mukaan ainoastaan 0,05 miljardia. Suomessa toimivien pankkien ylimääräinen likviditeetti onkin kotoisin muilta euroalueella toimivilta pankeilta, joiden lainaama ylijäämä on kulkeutunut Suomeen rahamarkkinoiden kautta. Tähän lienee syynä suomalaisten pankkien suhteellisen vahva vakavaraisuus ja hyvä maine rahamarkkinoilla.

Finanssikriisin epävarmoissa olosuhteissa muualla euroalueella toimivat pankit ovat lainanneet kansallisista keskuspankeistaan merkittävästi ylimääräistä likviditeettiä. Tämän mahdollistaa EKP:n neuvoston päättämä menettely, jossa pankit voivat lainata keskuspankeista haluamansa määrän, kunhan niillä vain on riittävästi vakuuksia. Tämä menettely on osa rahapolitiikan epätavanomaisia välineistöä, joka on otettu käyttöön finanssikriisin olosuhteissa.

Osa tästä muista euroalueen keskuspankeista lainatusta ylimääräisestä likviditeetistä on siis kanavoitunut talletuksina Suomessa toimiville pankeille. Tätä ylimääräistä likviditeettiä Suomessa toimivat pankit ovat puolestaan tallettaneet Suomen Pankkiin, mikä on kasvattanut sen tasetta.

Koska taseessa saamiset ja velat tulee olla yhtä suuret, mitä saamisia Suomen Pankin velkojen kasvu on lisännyt? Suomessa toimivien pankkien keskuspankkitalletusten voimakas kasvu on heijastunut ensisijaisesti eurojärjestelmän sisäisiin saamisiin, jotka kasvoivat elo-syyskuussa 37,4 miljardia euroa.

Eurojärjestelmän sisäiset saamiset ja velat kuvastavat lähinnä rahapoliittisten laina- ja talletusoperaatioiden jakautumista euroalueen sisällä. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että niillä kansallisilla keskuspankeilla, joilla on enemmän velkaa maassa toimiville pankeille kuin saamisia niiltä, on yleensä eurojärjestelmän sisäisiä saamisia. Samalla tavoin niillä kansallisilla keskuspankeilla, joilla on rahapoliittisia lainoja enemmän kuin talletuksia, on yleensä eurojärjestelmän sisäistä velkaa.

Kun eurojärjestelmän keskuspankkien taseet lasketaan yhteen, nämä sisäiset saamiset ja velat kumoavat toisensa. Juridisesti eurojärjestelmän sisäiset saamiset ovat saamisia EKP:ltä. Siten näihin saataviin ei liity luottoriskiä.

Suomen Pankin tasetta ja saamia on elo-syyskuussa kasvattanut myös eurojärjestelmän arvopaperimarkkinoita koskeva osto-ohjelma. Suomen Pankin osuus osto-ohjelmasta oli syyskuun lopussa 1,6 miljardia euroa suurempi kuin heinäkuun lopussa.

Arvopaperimarkkinoita koskevassa osto-ohjelmassa eurojärjestelmän keskuspankit voivat ostaa julkisia ja yksityisiä velkakirjoja rahapoliittisista syistä. EKP:n neuvosto arvioi osto-ohjelmasta päättäessään toukokuussa 2010, että markkinahäiriöt haittaavat rahapolitiikan välittymistä sekä rahoitusvakautta ja sitä kautta hintavakauteen pyrkivää rahapolitiikkaa euroalueella. Osto-ohjelma on osa euroalueen yhteistä rahapolitiikan epätavanomaista välineistöä, joka on luonteeltaan väliaikainen.

KIRJOITTAJA

Mika Pösö

Viestintäpäällikkö,

EKPJ:n viestintäkomitean jäsen

[Mika Pösö \(at\) bof.fi](mailto:Mika.Pösö@bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Rahapolitiikka](#)
- [Suomen Pankki](#)